

JAARREKENING 2024

**THEATER
ROTTERDAM**

Balans na resultaatbestemming	31 12 2024	31 12 2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Website en Software	52.808	68.402
Totaal immateriële vaste activa	52.808	68.402
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	908.507	855.434
Inventaris en inrichting	604.080	694.109
Theatertechniek	1.126.672	1.066.197
Vervoersmiddelen	-	1.400
Totale Materiële vaste activa	2.639.259	2.617.140
Vlottende activa		
Vorraden	5.959	5.438
Vorderingen		
Debiteuren	123.069	308.446
Overige projectsubsidie	59.851	155.095
Belastingen en sociale lasten	36.810	100.638
Overlopende activa	546.603	331.733
Liquide middelen	4.181.836	4.739.074
Totale vlottende activa	4.954.128	5.640.424
TOTAAL ACTIVA	7.646.195	8.325.966
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	870.373	912.613
Bestemmingsreserve vervanging	4.300.861	4.300.861
Bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling	-	109.300
Bestemmingsreserve innovatie	-	295.000
Bestemmingsfonds Sponsorfonds	291.190	491.190
Totale eigen vermogen	5.462.424	6.108.964
Voorzieningen		
Voorziening reorganisatiekosten	15.551	30.815
Totale voorzieningen	15.551	30.815
Kortlopende schulden		
Crediteuren	640.411	817.952
Pensioenen	69.977	73.236
Vooruit verkochte entreebewijzen	183.684	193.717
Nog af te rekenen voorstellingskosten	307.805	222.990
Overlopende passiva	966.343	878.292
Totale kortlopende schulden	2.168.220	2.186.187
TOTAAL PASSIVA	7.646.195	8.325.966

Theater Rotterdam	Realisatie	Cultuurplan	Jaarplan	Realisatie
Exploitatierekening	2024	2021 2024	2024	2023
BATEN				
Opbrengsten				
Publieksinkomsten	1.825.042	1.968.053	1.637.351	1.499.600
- Recette producties	279.290	526.500	779.100	214.564
- Uitkoop	130.073	30.000		74.000
- Partage	133.656	470.000		117.446
- Publieksinkomsten buitenland	27.011	15.500		24.687
- Auteursrechten	33.036	71.000		30.035
- Publieksinkomsten programmering	1.221.976	855.053	858.251	1.038.868
Sponsorinkomsten	28.500	100.000	21.000	31.000
- Sponsors	28.500	100.000	21.000	31.000
Overige inkomsten	36.101	187.500	110.000	180.811
- Coproductiebijdragen	-	87.500	65.000	129.442
- Educatie	36.101	100.000	45.000	51.369
Indirecte opbrengsten	660.757	479.200	333.443	576.896
- Verhuur	87.261	58.700	59.682	94.802
- Doorbelaste marketing/merchandise	25.840	22.000	14.000	24.016
- Verhuur en uitleen personeel	156.497	152.000	61.561	120.219
- Horeca-exploitatie	240.794	114.000	111.201	195.226
- Exploitatie artiestenfoyer	108.838	78.000	87.000	90.813
- Overige	41.527	54.500	-	51.820
Overige bijdragen uit private middelen	409.026	117.000	266.000	461.546
- Particulieren (incl. vriendenvereniging)	62.793	35.000	71.000	91.590
- Bedrijven	25.000	-	-	-
- Projecten private fondsen	321.233	82.000	195.000	369.956
Opbrengsten (subtotaal)	2.959.426	2.851.753	2.367.795	2.749.853
Bijdragen				
Structureel OCW	2.120.670	1.787.923	2.117.390	2.017.206
Structureel Gemeente	10.236.300	8.953.800	10.368.407	9.512.300
Incidenteel publieke subsidie	124.913	153.100	61.500	1.019.948
Bijdragen (subtotaal)	12.481.883	10.894.823	12.547.297	12.549.454
SOM DER BATEN (A + B)	15.441.309	13.746.576	14.915.092	15.299.307

Theater Rotterdam	Realisatie	Cultuurplan	Jaarplan	Realisatie
Exploitatierekening	2024	2021 2024	2024	2023
LASTEN				
Beheerslasten				
Beheerslasten: Personeelslasten	1.487.549	1.457.250	1.497.792	1.427.458
Beheerslasten: Materiële lasten	3.019.044	2.507.315	2.914.478	3.026.991
Beheerslasten (subtotaal)	4.506.593	3.964.565	4.412.270	4.454.448
Activiteitenlasten				
Activiteitenlasten: Personeelslasten	7.348.316	5.763.309	7.250.957	6.990.188
Activiteitenlasten: Materiële lasten	4.304.259	4.000.930	3.895.220	4.330.238
Activiteitenlasten (subtotaal)	11.652.575	9.764.239	11.146.177	11.320.426
SOM DER LASTEN (C + D)	16.159.168	13.728.804	15.558.447	15.774.874
Saldo rentebaten/-lasten	71.320	-17.500	-36.000	29.126
EXPLOITATIE SALDO	-646.540	272	-679.354	-446.441
Bestemmingsreserve uitgestelde producties				-295.000
Bestemmingsreserve innovatie	-295.000			
Bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling	-109.300			-140.700
Bestemmingsfonds Sponsorfonds	-200.000		-200.000	
Mutatie algemene reserve	-42.240		-479.354	-10.741
Resultaat	-646.540	272	-679.354	-446.441

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Kasstroom uit operationele activiteiten	2024	2023
Resultaat	-646.540	-439.196
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	474.383	449.417
Mutatie in de voorzieningen	-15.264	-
Verandering in het werkkapitaal:		
Mutatie in de vorderingen	129.059	300.412
Mutatie in de kortlopende schulden	<u>-17.968</u>	<u>-1.040.949</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>570.210</u>	<u>-291.120</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in (im)materiële activa	-480.908	-353.529
Kasstroom	<u><u>-557.238</u></u>	<u><u>-1.083.845</u></u>
Liquide middelen per 1 januari	4.739.074	5.822.919
Liquide middelen per 31 december	<u>4.181.836</u>	<u>4.739.074</u>
Mutatie in de liquide middelen	<u><u>-557.238</u></u>	<u><u>-1.083.845</u></u>

Continuïteit

Hoewel 2024 volgens jaarplan wordt afgerond maken wij ons zorgen over de continuïteit als gevolg van onvermijdelijke investeringen en onvoldoende reserves om deze te bekostigen. De trekkenwand moet vervangen worden, omdat deze het eind van zijn levensduur heeft bereikt. De aanbesteding hiervoor moet in 2025 worden gedaan om de vervanging in 2026 te kunnen realiseren. Op dit moment is het eigen vermogen hoog, maar het grootste deel daarvan is geoormerkt voor onderhoud en vervanging. De investering in de trekkenwand (ca € 3.5 mio) zal het eigen vermogen sterk reduceren, waardoor andere noodzakelijke investeringen niet meer gedaan kunnen worden. Ook zal deze investering vanaf juni 2026 een liquiditeitsprobleem veroorzaken. Wij zijn hierover in gesprek met de gemeente omdat wij van mening zijn dat de gemeente als gebouweigenaar de investering van deze gebouwgebonden installatie voor haar rekening moet nemen binnen het Integraal Huisvesting Plan dat ook een budget voor gebouwgebonden installaties heeft.

Algemene grondslagen

Oprichting

Stichting Theater Rotterdam is opgericht op 27 januari 2016 en is gevestigd in Rotterdam (Handelsregister, nummer 65184459). Stichting Theater Rotterdam is operationeel vanaf 1 januari 2017.

Doelstelling Theater Rotterdam

Stichting Theater Rotterdam heeft ten doel:

- De organisatie, productie en uitvoering van professionele culturele, kunstzinnige en educatieve projecten, waaronder begrepen maar niet daartoe beperkt theater producties, evenementen, debatten, contextprogramma's en festivals;
- Het ontwikkelen van productiehuisactiviteiten binnen theater Rotterdam, waar theatermakers de gelegenheid wordt geboden door middel van het maken van producties onderzoek te doen naar de speelstijl, vorm en presentatie;
- Het ontwikkelen en organiseren van een samenhangend contextprogramma;
- Het beheer en het exploiteren van (theater) zalen en accommodaties voor het theaterproducties in de breedste zin van het woord, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, mits in het algemeen belang.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Theater Rotterdam zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 640 – Organisaties-zonder-winststreven, het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2017-2020 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap alsmede de Subsidieverordening Rotterdam 2014 (SVR 2014).

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf. Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de exploitatie onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen zijn reserveringen waarbij door een derden een beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De aard van het bestemmingsfonds wordt later toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Subsidie

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn

gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Kosten

De kosten voor het maken van een productie wordt toegerekend in het jaar dat de productie gemaakt wordt en de inkomsten en kosten voor het uitvoeren van de productie worden toegerekend aan het jaar dat er opgetreden wordt. Recettes en voorstelling-gerelateerde kosten van presentaties worden verantwoord in de periode waarin het project of de voorstelling heeft plaatsgevonden.

De wijze van kosten toerekenen aan activiteiten

Kosten gerelateerd aan het produceren en tonen van voorstellingen worden gerekend tot activiteitenlasten.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Toelichting op de balans

Vaste activa

In de immateriële activa is de website geactiveerd en de software programma's die organisatie breed worden gebruikt ter ondersteuning van de interne beheersing.

Immateriële vaste activa	Website en Software	Totaal
Aanschafwaarde 1 januari	226.722	226.722
Afschrijving 1 januari	158.320	158.320
Boekwaarde per 1 januari	68.402	68.402
Investerings	0	
Afschrijvingen	15.594	
Aanschafwaarde 31 december	226.722	226.722
Afschrijvingen 31 december	173.914	158.320
Boekwaarde per 31 december	52.808	68.402
Afschrijffpercentages	33%, 10%, 20%	

Theater Rotterdam heeft een pand in eigendom op de William Boothlaan. Inventaris, inrichting en theatertechniek zijn, zowel van het pand op de William Boothlaan als de bedrijfsmiddelen van de Schouwburg, eigendom van Theater Rotterdam. Naast theatertechniek is er in 2024 geïnvesteerd in LED verlichting en het vervangen van de achtergevel van de William Boothlaan.

Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Theater techniek	Vervoer middelen	Totaal
Aanschafwaarde 1 januari	2.360.191	2.779.981	4.064.069	14.000	9.218.241
Afschrijving 1 januari	1.504.757	2.085.872	2.997.872	12.600	6.601.101
Boekwaarde per 1 januari	855.434	694.109	1.066.197	1.400	2.617.140
Investerings	78.183	104.166	298.560	-	480.909
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	25.110	194.195	238.085	1.400	458.790
Afschrijving desinvesteringen	-	-	-	-	-
Aanschafwaarde 31 december	2.438.374	2.884.147	4.362.629	14.000	9.699.150
Afschrijvingen 31 december	1.529.867	2.280.067	3.235.957	14.000	7.059.891
Boekwaarde per 31 december	908.507	604.080	1.126.672	0	2.639.259
Afschrijffpercentages	2,5%, 4%, 5%, 10%	5%, 8%, 10%, 12%, 20%, 33%	8%, 10%, 12%, 14%, 20%, 33%	20%	

Vlottende activa	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	131.067	329.200
Voorziening dubieuze debiteuren	7.998	20.754
Totaal Debiteuren	123.069	308.446

De debiteuren zijn lager eind 2024 omdat er in december 2024 geen productie op tour is, waardoor geen theaters gefactureerd hoeven worden. In 2023 was over de factuur van een groot event discussie waardoor deze lang heeft open gestaan.

Overige projectsubsidie

In de overige projectsubsidie staan vooruit ontvangen subsidie van Fonds Cultuurparticipatie voor Ballpark € 40.000 en € 20.000 rijkssubsidie voor het vervangen van het dak van de studio in de William Boothlaan. Daartegenover staat nog te ontvangen subsidie van Fonds 21 voor € 48.500 en € 75.000 voor Feeling Curious, waarvan € 47.500 is ontvangen in januari.

Belastingen en sociale premies

Af te dragen loonbelasting	-195.459	-154.052
Te vorderen omzetbelasting	232.269	254.690
Totaal te vorderen belastingen	36.810	100.638

Overlopende activa

Overige vorderingen	46.746	28.905
Vooruitbetaalde kosten	387.281	186.568
Nog te ontvangen baten	95.949	106.045
Te verrekenen met personeel	16.627	10.215
Totaal overlopende activa	546.603	331.733

De vooruitbetaalde kosten zijn € 191.000 hoger dan 2023 omdat de verzuim- en brandverzekering is ontvangen in december 2024. Deze kosten voor 2024 zijn in januari 2024 ontvangen. De nog te factureren inkomsten van 2024 zijn volledig gefactureerd in januari 2025.

Liquide middelen

Per 31 december 2024 was het totaal aan liquide middelen op bankrekeningen en kas € 4.181.836. De liquide middelen waren eind 2023 hoger omdat in 2024 de laatste bestemmingsreserves uit coronatijd zijn gebruikt en 2 ton van het sponsorfonds. Theater Rotterdam kan, afgezien van een bankgarantie van € 30.620, afgeven aan de pandeigenaar van Café Floor, vrij beschikken over de aanwezige saldi van de bankrekeningen.

Eigen Vermogen

De vermogenssamenstelling en het verloop is als volgt te specificeren:

	2024	2023
Algemene reserve 1 januari	912.613	923.354
Onttrekking algemene reserve	42.240	10.741
Algemene reserve 31 december	870.373	912.613
Bestemmingsreserve onderhoud en vervanging 1 januari	4.300.861	4.300.861
Dotatie bestemmingsreserve onderhoud & vervanging		
Bestemmingsreserve onderhoud & vervanging 31 december	4.300.861	4.300.861
Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling 1 januari	109.300	250.000
Onttrekking bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	109.300	140.700
Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling 31 december	-	109.300
Bestemmingsreserve innovatie 1 januari	295.000	295.000
Onttrekking bestemmingsreserve innovatie	295.000	-
Bestemmingsreserve innovatie 31 december	-	295.000
Bestemmingsreserve Sponsorfonds 1 januari	491.190	491.190
Onttrekking bestemmingsreserve Sponsorfonds	200.000	-
Bestemmingsreserve Sponsorfonds 31 december	291.190	491.190
Totaal	5.462.424	6.108.964

De algemene reserve/het weerstandsvermogen is afgenomen met € 42.240. De algemene reserve kan worden aangewend bij tegenvallende resultaten en de frictiekosten bij de reorganisatie.

De bestemmingsreserve onderhoud en vervanging bestaat voor € 3.441.296 uit een reservering voor toekomstig onderhoud en investeringen van de schouwburg. Daarnaast is € 859.565 gereserveerd voor onderhoud en investeringen voor het pand aan de William Boothlaan. Dit is een geoormerkte reserve voor onderhoud en vervanging. De vervanging van de trekkenwand staat gepland in 2026. Deze kan niet meer worden uitgesteld en wordt geschat op een investering van € 3,5 miljoen. Wij zijn met de gemeente in gesprek over de financiering van deze investering. Naar onze mening is de trekkenwand een gebouwgebonden installatie waarvoor de gebouweigenaar, de gemeente, verantwoordelijk is. De gemeente gaat vooralsnog niet met deze lezing akkoord, maar het gesprek is nog niet afgerond.

Als Theater Rotterdam de trekkenwand zelf moet bekostigen is de bestemmingsreserve niet voldoende en zal er een liquiditeitsprobleem ontstaan in 2026. Om dit te illustreren is hieronder een investeringsbegroting opgenomen voor de komende 5 jaar. Hierin is rekening gehouden met het feit dat in 2029 (volgens diverse bronnen binnen de gemeente) tenminste € 12 miljoen beschikbaar komt uit het Integrale Huisvestingsplan voor renovatie/verbouwing van de TR25 (de schouwburg). Alle investeringen die daaronder zouden kunnen vallen zijn in deze begroting uitgesteld tot 2029.

	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal investeringen	1.348.231	4.456.500	577.160	1.851.00	13.102.000
Dekking zonder financiering van de gemeent voor de trekkenwand					
Gemeente Rotterdam					12.000.000
Jaarlijkse afschrijving	486.000	486.000	486.000	486.000	486.000
Bestemmingsreserve max 4.3 mio	862.231	3.437.769	-	-	-
Nog te financieren	-	532.731	91.160	1.365.000	616.000
Liquiditeiten	3.319.769	-650.731	-741.891	-2.106.891	-2.722.891

In het Integrale Huisvestingsplan (IHP) schijnt daarnaast ook ca. € 7 miljoen opgenomen te zijn voor gebouwgebonden installaties. Zoals boven benoemd zijn wij van mening dat de trekkenwand een gebouwgebonden installatie is. Belangrijkste reden daarvoor is dat de trekkenwand aard en nagelvast met het gebouw verbonden is en dat wij toestemming moesten vragen aan de gemeente om deze te mogen vervangen. Daarnaast huren wij niet een willekeurig gebouw van de gemeente maar een theater waarvoor een trekkenwand net zo essentieel is als bv de verwarmings- en klimaatinstallaties. Als de gemeente het IHP-budget (eerder) ter beschikking kan stellen voor de trekkenwand ontstaan er geen tekorten of liquiditeitsproblemen in de nabije toekomst, zoals uit onderstaande investeringsbegroting blijkt.

	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal investeringen	1.348.231	4.456.500	577.160	1.851.00	13.102.000
Dekking met financiering van de gemeent voor de trekkenwand					
Gemeente Rotterdam		3.500.000			12.000.000
Jaarlijkse afschrijving	486.000	486.000	486.000	486.000	486.000
Bestemmingsreserve max 4.3 mio	862.231	470.500	91.160	1.365.000	616.000
Nog te financieren	-	-	-	-	-
Liquiditeiten	3.319.769	2.849.269	2.758.109	1.393.109	77.109
Restant bestemmingsreserve O&V einde 2029					895.109

Om medewerkers mee te nemen in de interne ontwikkeling heeft Theater Rotterdam een bestemmingsreserve organisatieontwikkeling gevormd voor opleidingskosten en trainingen van € 250.000 om te kunnen investeren in managers en medewerkers. In 2024 is de laatste € 109.300 gebruikt.

De bestemmingsreserve Innovatie is in 2024 volledig opgenomen.

Voorzieningen

	2024	2023
Voorziening reorganisatiekosten 1 januari	30.815	53.099
Onttrekking voorziening reorganisatiekosten	15.264	22.284
Voorziening reorganisatiekosten 31 december	15.551	30.815

Voorziening reorganisatiekosten

De voorziening voor de regeling uit 2021 is € 15.551 aan toekomstige verplichtingen betreffende vertrokken medewerkers opgenomen.

Kortlopende schulden 31-12-2024 31-12-2023

Nog af te rekenen voorstellingen € 307.805: betreft 2024 en voorgaande jaren, het gaat hier om reserveringen voor nog te ontvangen facturen van gezelschappen of auteursrechtenorganisaties. Van deze post heeft € 167.789 betrekking op voorstellingen in 2024.

Overlopende passiva		
Reservering vakantiegelden	242.557	216.990
Reservering verloftegoeden	243.424	256.799
Vooruit ontvangen baten	24.317	26.568
Nog te betalen kosten	435.081	354.384
Overig nog te verrekenen	<u>20.964</u>	<u>23.551</u>
Totaal overlopende passiva	966.343	878.292

De nog te betalen kosten bestaan voor € 157.693 uit facturen ontvangen in 2025 die betrekking hebben op 2024, € 102.834 wat betrekking heeft op producties, € 91.268 aan vergoedingen voor vertrekkende medewerkers en twee keer € 25.000 is geschat voor de WOZ van de schouwburg voor 2023 en 2024, die nog niet is ontvangen.

In de overige nog te verrekenen bedragen is een saldo van € 20.000 opgenomen voor tegoedbonnen.

Niet uit de balans blijken de rechten en verplichtingen

Structurele subsidies

Theater Rotterdam ontvangt van de Gemeente Rotterdam en OCW jaarlijkse subsidie vanuit Cultuurplan 2021-2024. Vanuit het Cultuurplan 2025-2028 is door OCW € 3.548.317 toegekend en door de Gemeente Rotterdam € 10.314.000 in 2025.

Langdurige verplichtingen

De huisvesting bestaat uit een huurpand, een eigen pand en een aantal aanvullende ruimtes die worden gehuurd op jaarbasis. Er worden nog vier andere ruimtes gehuurd, te weten een kostuumatelier en -depot à 183 m2 met een huurlast van € 1.945 per maand, een opslag voor toneeldoeken à 35 m2 met een huurlast € 196 per maand, een opslag voor decors à 500 m2 met een huurlast van € 2.388 per maand en een opslag decors van Productiehuis à 125 m2, met een huurlast van € 3.906 per kwartaal. In totaal wordt 843 m2 gehuurd.

Sinds 2006 wordt de Schouwburg door Theater Rotterdam gehuurd van de Gemeente Rotterdam à 10.539 m2. De huurlasten bedragen € 970.717 per jaar (prijsspeil 2024), met een jaarlijkse indexatie conform de CBS maandprijnsindexcijfers. Het huurcontract heeft een looptijd tot 31 december 2035.

Theater Rotterdam heeft een huurovereenkomst voor Café Floor met Colliers International. Het betreft een bedrag van € 11.747 per maand (prijsspeil 2024), met een jaarlijkse indexatie conform de CBS maandprijnsindexcijfers. De huurkosten worden aan het theatercafé doorbelast en zijn derhalve budgettair neutraal. Het huurcontract is met een allonge verlengd tot 31 december 2033.

Theater Rotterdam heeft haar fiscale risico's met betrekking tot de inzet van freelancers organisatie breed in kaart gebracht en in overleg met een fiscalist is vastgesteld dat daar geen fiscale risico zal worden gelopen. Pas als de nieuwe wetgeving omtrent inhuurkrachten wordt aangenomen, kan Theater Rotterdam zijn beleid daarop aanpassen. Op z'n vroegst is dat half 2025.

Naast bovengenoemde verplichtingen is nog sprake van doorlopende servicecontracten, waaronder een leasecontract voor de kopieermachines. De met deze contracten gemoeide jaarlijkse kosten zijn niet materieel.

Toelichting op de exploitatierekening

Theater Rotterdam heeft 2024 met een negatief saldo afgesloten. In de exploitatie is de begroting opgenomen zoals deze is opgesteld voor OCW in het Cultuurplan 2021-2024 (in juni 2021) en voor het Jaarplan voor de Gemeente Rotterdam (in mei 2023). De begroting voor OCW is dus opgesteld op een moment dat het theater gesloten was en men nog optimistisch was over de ontwikkeling van het eigen inkomen. In de begroting voor de Gemeente Rotterdam kon een meer realistische schatting gemaakt worden van de eigen inkomsten.

Baten

De bezoekers hebben hun weg teruggevonden naar het theater en dat is te zien aan de omzet van de programmering. De realisatie was bijna € 400.000 hoger dan begroot. De ontwikkeling van de inkomsten uit eigen producties was een stuk lager dan begroot. Waar in het Cultuurplan nog werd gerekend met € 1.113.000 aan publieksinkomsten voor producties (totaal van de publieksinkomsten minus die van programmering), was dat in het Jaarplan bijgesteld naar € 779.000 en werd de realisatie € 603.000. Hoewel de publieksinkomsten de afgelopen jaren gestaag zijn gestegen, waaruit we kunnen concluderen dat de nieuwe koers ook bij het publiek weerklank vindt, is het minder snel gegaan dan verwacht. Een belangrijke oorzaak daarvan is dat we pas toen corona voorbij was echt konden beginnen met het opbouwen van een nieuw publieksbestand.

De *Sponsorinkomsten* zijn bij het Cultuurplan hoger geschat dan realiseerbaar bleek te zijn. Deze inkomsten zijn nagenoeg gelijk gebleven aan 2023 en als wij dit inkomstenniveau kunnen continueren in de toekomst zijn we daar tevreden mee. Sponsoring van cultuur lijkt zijn beste tijd gehad te hebben door inflatie en hogere kosten, herijking van winstbestemmingen (vooral bij banken, van oudsher grote cultuursponsors). Zie ook het rapport In de schijnwerpers van Berenschot (2023).

De *Overige inkomsten* bestaan uit door coproductiebijdragen en inkomsten uit educatieve activiteiten. De coproductiebijdragen fluctueren jaarlijks sterk als gevolg van de verschillende afspraken met coproductanten. De directe inkomsten bij Educatie zijn veranderd en komen lager uit dan verondersteld in 2021. De inkomsten uit fondsenwerving voor Educatie zijn daarentegen hoger geworden, maar deze worden onder fondsenwerving opgenomen.

De *Indirecte opbrengsten* worden met name bepaald door de inkomsten uit verhuur en de horecaexploitatie. Met name de horeca-inkomsten zijn gestegen omdat wij het zgn. pauzedrankje in eigen beheer zijn gaan doen. Dit leidde tot meer kosten in de activiteitenlasten (de inkoopkosten van de drank die we voorheen niet hadden), maar ook tot een aanmerkelijk hogere omzet en marge.

In de *Overige bijdrage private middelen* zijn zowel de particuliere giften als de private fondsen gestegen. Door gerichte benadering van bezoekers door een professioneel bureau zijn de particulieren donaties verhoogt. Bij de bedrijven staat een barterdeal met het internationaal gerenommeerde ontwerp bureau Studio Dumbar die een nieuwe visuele identiteit ontwierp. In de private fondsen is financiering ontvangen van Fonds 21 voor *Welcome to our Guesthouse*, *Herdenken en Vieren*, de *Openingstrack*, de *Social architect* en het festival *Feeling Curious?*. Voor *Feeling Curious?* werd ook een bijdrage ontvangen van de Van den Ende-Foundation en de J.E. Jurriaanse Stichting. Van Stichting Volkskracht gaf een bijdrage voor de aanschaf van een transportbakfiets.

Zowel de *Subsidieopbrengsten* van de gemeente Rotterdam als het ministerie van OCW zijn gestegen door de toekenning van een

inflatiecorrectie. In het Jaarplan is gerekend met 9% accres van de gemeente, obv van indicaties die wij daarover ontvingen, maar uiteindelijk werd dit 7.61%.

De *incidentele publieke subsidies* zijn iets lager dan begroot, wat ruimschoots wordt opgevangen door private fondsen. Aan het begin van het Cultuurplan was Theater Rotterdam nog onderdeel van 3 Europese projecten. Deze zijn uiteindelijk in 2023 afgerond. Ook is in 2023 het laatste steunpakket van OCW opgenomen van € 780.300. Daarnaast krijgt Theater Rotterdam jaarlijks subsidie van de gemeente Rotterdam voor de Cultuurcoaches van educatie en is er voor twee jaar geld ontvangen van Fonds Cultuurparticipatie voor het project Ballpark.

Lasten

De *Beheerslasten Personeel* zijn tov het Cultuurplan iets hoger dan begroot doordat zieke medewerkers tijdelijk zijn vervangen door inhuurkrachten.

In de *Beheerslasten Materieel* zijn zowel de huisvestingslasten als de kantoorkosten hoger. De huisvestingslasten zijn sterk toegenomen door huurverhoging, stijging van de energie- en schoonmaakkosten en kosten voor onderhoud. Deze zijn niet meer te vergelijken met het Cultuurplan, prijspeil 2019. Bij de kantoorkosten zijn de licentie-, accountants- en (juridische) advieskosten sterk gestegen. Sommige programma's zijn duurder geworden (TicketMatic) en als gevolg van automatisering zijn er ook programma's bijgekomen (plan- en bankprogramma). In de advieskosten zijn oa de kosten voor het Geluksonderzoek (een alternatief voor het standaard medewerkerstevredenheidsonderzoek) opgenomen als onderdeel van de organisatieontwikkeling. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd waarvan een deel dit jaar is vrijgevallen. Verder hebben wij ons door een jurist laten adviseren over onder andere de AVG en onze standaard opdracht- en (co)productieovereenkomsten.

De *Activiteitenlasten Personeel* zijn gestegen vanwege cao-verhogingen en omdat er meer mensen zijn aangenomen op bij Marketing, het Artistiek Bureau, Horeca, Publiekbegeleiding en Techniek. Hiermee is, zeker bij Techniek, de onderbezetting van de afgelopen jaren groten deels ingevuld. De tijdelijke krachten voor producties zijn hoger dan in het Cultuurplan begroot. In de overige personeelslasten is ongeveer 60 duizend euro meer aan opleidingskosten opgenomen dan begroot, in het kader van organisatieontwikkeling en investeringen in het personeel. De vaste personeelskosten zijn tov het jaarplan lager dan begroot omdat de vervanging van hoofd Artistiek bureau en de huisdramaturg in de vaste formatie zijn ingevuld door een inhuurkrachten. De Publieksmedewerkers (MPS) worden meer inzet omdat er meer (rand)programmering is geweest, de minimum inzet tijd volgens CAO met een uur is verlengd, de nazit is verlengd met een half uur en de interne horeca meer wordt ondersteund door MPS. De inhuur Educatie & Interactie is gestegen door het Ballpark project.

Bij de *Activiteitenlasten Materieel* zijn de horeca- en partagekosten hoger dan begroot. De hogere horecakosten worden veroorzaakt door de inkoop voor het pauzedrankje, die wij sinds eind 2024 in eigen beheer exploiteren. Een hogere receptie bij programmering betekent ook een hogere partage voor de bespelers. De overschrijding van het communicatiebudget is het gevolg van de introductie van de nieuwe visuele identiteit en de kosten die daaruit mee samenhangen zoals drukwerk, vormgeving en media inkoop. Onderhoudskosten zijn onder meer hoger door te sterk gestegen kosten voor onderhoud van de trekkenwand. Het is de bedoeling deze in 2026 te vervangen.

Personeel

	2024	2023
Salaris	5.548.379	5.140.515
Sociale lasten	883.487	790.263
Pensioenen	<u>581.973</u>	<u>534.658</u>
Totaal loonkosten	7.013.839	6.465.436

Personeelslasten	2024	fte	2023	fte
Vast contract	5.283.261	75,3	4.619.390	70,4
Tijdelijk contract	1.713.259	24,0	1.781.333	26,7
Stagiaires	17.319	3,8	20.952	4,6
Inhuur	1.758.833		1.841.411	
Totaal personeelslasten	8.772.672		8.263.086	

	Aantal	Aantal
Vrijwilligers fte	2,23	0,30
Vrijwilligers personen	38	39

Bij de productie HEAT van Davy Pieters, is een koor van vrijwilligers ingezet, 25 mensen voor een periode van 3 maanden. Daarnaast is bij Educatie & Interactie en Artistiek Bureau gebruikt gemaakt van vrijwilligers voor verschillende projecten.

Bezoldiging bestuursleden en leden Raad van Toezicht

De beloning voor de bestuurders is getoetst aan de vanaf 1 januari 2013 geldende wetgeving: Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor 2024 geldt een norm van € 233.000 bij een aanstelling gedurende het gehele jaar. Het bestuur bestaat thans uit een zakelijk directeur en artistiek directeur.

De leden van de Raad van Toezicht hebben recht op vacatiegelden van € 2.000 per persoon per jaar en onkostenvergoeding van maximaal 50 euro per maand.

	Alida Dors	Alida Dors	Herman van Karnebeek	Herman van Karnebeek
Functie	Bestuurder / Artistiek directeur	Bestuurder / Artistiek directeur	Bestuurder / Zakelijk directeur	Bestuurder / Zakelijk directeur
	2024	2023	2024	2023
Duur aanstelling	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	07/08-31/12
Omvang aanstelling	1 fte	1 fte	1 fte	1 fte
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja
Beloning	126.347	124.872	120.356	47.070
Beloning betaalbaar op termijn	17.196	17.036	15.940	6.455
Bezoldigingsmaximum	233.000	223.000	233.000	90.058
Totale bezoldiging	143.543	141.908	136.296	53.525

	Metin Çelik		Richard Sitton	Richard Sitton
Functie	Voorzitter Raad van Toezicht		Voorzitter Raad van Toezicht	Voorzitter Raad van Toezicht
	2024		2024	2023
Duur aanstelling	24/05-31/12		01/01-15/05	01/01-31/12
Aantal maanden functievervulling	7		4,5	12
Bezoldigingsmaximum	20.388		13.107	33.450
Totale bezoldiging	1.167		0	2.000

	Emre Aydemir	Emre Aydemir	Carolien Dieleman	Carolien Dieleman
Functie	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
	2024	2023	2024	2023
Duur aanstelling	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Aantal maanden functievervulling	12	12	12	12
Bezoldigingsmaximum	23.300	22.300	23.300	22.300
Totale bezoldiging	2.000	2.000	2.000	2.000

	Laila Abid	Laila Abid	Mirjam Bach	Mirjam Bach
Functie	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
	2024	2023	2024	2023
Duur aanstelling	01/01-15/05	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Aantal maanden functievervulling	4,5	12	12	12
Bezoldigingsmaximum	8.738	22.300	23.300	22.300
Totale bezoldiging	1.250	2.000	2.000	2.000

		Mavis Carrilho	Ernestine Comvalius	Ernestine Comvalius
Functie		Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
		2023	2024	2023
Duur aanstelling		01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Aantal maanden functievervulling		12	12	12
Bezoldigingsmaximum		22.300	23.300	22.300
Totale bezoldiging		2.000	2.000	2.000

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen bijzondere gebeurtenissen na de balansdatum plaatsgevonden die een materiële impact op de jaarrekening van 2024 zouden kunnen hebben.

Resultaat en bestemming resultaat

Het resultaat is € 646.540 negatief. De bestemmingsreserve innovatie is opgenomen voor € 295.000, de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling voor € 109.300 en van het Sponsorfonds is € 200.000 gebruikt. De algemene reserve/weerstandsvermogen is met € 42.240 afgenomen.

Ondertekening van de jaarrekening

Rotterdam, 21 maart 2025

Herman van Karnebeek
Zakelijk directeur

Alida Dors
Artistiek directeur

Metin Celik
Voorzitter Raad van Toezicht

Emre Aydemir
Lid Raad van Toezicht

Mirjam Bach
Lid Raad van Toezicht

Carolien Dieleman
Lid Raad van Toezicht

Ernestine Comvalius
Lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

Controleverklaring

STRIKT VERTROUWELIJK

De Raad van Toezicht
Stichting Theater Rotterdam
Schouwburgplein 25
3012 CL Rotterdam

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024*****Ons oordeel***

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Theater Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de jaarrekening 2024 van Stichting Theater Rotterdam te Rotterdam in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de verleningsbeschikking.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2024;
- 2) de staat van baten en lasten over 2024; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het SVR2014-subsidiecontroleprotocol genoemd in artikel 14 van de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Theater Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor Stichting Theater Rotterdam en de gemeente Rotterdam met als doel Stichting Theater Rotterdam in staat te stellen te voldoen aan de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de verleningsbeschikking. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Stichting Theater Rotterdam en de gemeente Rotterdam en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de verleningsbeschikking is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het SVR2014-subsidiecontroleprotocol genoemd in artikel 14 van de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de verleningsbeschikking.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" en de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de verleningsbeschikking.

De directie is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het SVR2014-subsidiecontroleprotocol genoemd in artikel 14 van de Subsidieverordening Rotterdam 2014, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 31 maart 2025

Amstelstad Audit B.V.

w.g. drs. G. Hoes RA